

Agentschap Telecom
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

AO 83-00

Deelnemers

Agentschap Telecom

A. Ballast (voorzitter)
G. Petersen (secretaris)
B. T. van Duijvenvoorde

VERON

B. van den Berg
G. van den Berg
S.H. Ypma
J. Janssen

Deelnemers (vervolg)

VRZA

W.
Visch
G. van Oosten
M. van der Vlist
R. Goossen
M. van Gils

Emmasingel 1
Postbus 450
9700 AL Groningen
T (050) 587 74 44
F (050) 587 74 00
www.agentschaptelecom.nl
info@agentschaptelecom.nl

Opgemaakt door
G. Petersen

T

Nummer
AG-83-00

Bijlagen
geen

agenda

Onderwerp / Overlegorgaan

Vergaderdatum en -tijd

Vergaderplaats

83ste Amateur Overleg
16 maart 2011, 13:00 - 17:00 uur
Amersfoort

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)
3. Vaststellen agenda
4. Ingekomen stukken: (83-01)
  - 4.1. Handhaving overtreders van de voorschriften en beperkingen
  - 4.2. Aanvraag van speciale roepletters door verenigingsafdelingen.
  - 4.3. Aanvraag speciale roepletters voor een continue termijn van meer dan 28 dagen.
  - 4.4. Registratiebewijs voor PI4-roepnamen.
  - 4.5. Afdelingszenders en het antenneregister.
  - 4.6. De 500 kHz experimenteervergunning
  - 4.7. Vrijgeven van frequenties voor radiozendamateurs in de 70 MHz band.
  - 4.8. PLC-problematiek.
  - 4.9. Verlenging van vergunningen conform beleidsnotitie onbemand frequentiegebruik radiozendamateurs
5. Bespreken vorig verslag en actiepuntenlijst
6. Agentschap Telecom:
  - 6.1. Status Antenneregister
  - 6.2. 500 kHz status van het experiment (door verlenging actueel)
  - 6.3. Mogelijke wijziging NFP: 70 MHz en 500 kHz (toelichting procedure)
  - 6.4. CW-examen BIPT
7. Onderwerpen uit internationale gremia
8. Ontwikkelingen in de amateurwereld
9. Rondvraag
10. Volgend overleg
11. Sluiting

Verslag

1. Opening

Voorzitter heet deelnemers welkom in het bijzonder de heer Bram van den Berg (gelukkig weer hersteld) en de heer Jan Janssen (dit is zijn laatste AO).

2. Mededelingen (verenigingen en Agentschap Telecom)

VRZA: De VRZA bestaat dit jaar 60 jaar.

Agentschap: De afgelopen jaren is de samenwerking tussen de verenigingen en het agentschap versterkt. Er zijn een flink aantal zaken in korte tijd bereikt door de open houding in het overleg. Een aandachtspunt is publicaties over zaken die in goed overleg tussen de partijen zijn besproken en afgehandeld. De verenigingen worden verzocht aandacht te hebben voor de e-mails van medewerkers van het agentschap (correspondentie tussen het agentschap en de verenigingen) en deze niet te publiceren. Dit om een verkeerd beeld over het positief bereikte niveau van samenwerking te voorkomen.

Agentschap: de nieuwe gebruikersbepalingen en beleidsnotitie onbemand frequentiegebruik en nieuw document identificatie radiostations zijn gepubliceerd op de website van het agentschap.

Agentschap: In verband met de overgang naar het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie zijn alle e-mail adressen bij het Agentschap veranderd. Ze eindigen nu allemaal op @agentschaptelecom.nl.

Agentschap: De KLPD (politie) gaat weer meer gebruik maken van de 2.3 GHz band.

3. Vaststellen agenda. De verschillende agendapunten over 500 kHz en 70 MHz worden gezamenlijk behandeld.

4. Ingekomen stukken: (83-01) Agendapunten Amateur Overleg

4.1. Handhaving overtreders van de voorschriften en beperkingen.

Vraag: De verenigingen hebben signalen ontvangen (o.a. van contestmanagers) over het frequentiegebruik door amateurs die hiertoe niet bevoegd zijn en amateurs die zich niet houden aan de voorschriften en beperkingen.

Hoe en met welke prioriteit treedt Handhaving op?

Agentschap: Onwettig taalgebruik en bedreigingen. Indien u feitelijk bedreigd wordt dient u aangifte te doen bij de politie. Onwettig taalgebruik is geen aandachtspunt voor het agentschap, hier ligt een rol voor de amateurs of voor de verenigingen. Bij gebruik van niet toegestane frequenties en vermogens bij met name contesten, ligt er in eerste instantie een taak voor de organisatie van de contest. Op dit moment zijn er enkele tientallen klachten per jaar van en over radiozendamateurs. Aangezien het geen levensbedreigende situaties of economische schade tot gevolg heeft, zullen deze klachten met lage prioriteit worden afgehandeld.

4.2 Aanvraag van speciale roepletters door verenigingsafdelingen.

Wat is de procedure voor het aanvragen van speciale afdelingsroepletters (PI4-stations)?

Wie is hier toe bevoegd?

Kan deze procedure per email of schriftelijk worden toegestuurd naar de verenigingen? Publicatie op de website van het AT is eveneens een mogelijkheid.

Agentschap: De secretaris van de vereniging is bevoegd om de aanvraag te doen. Eventueel kunnen de verenigingen hiervoor een elektronische inlogcode aanvragen bij het agentschap. Voorzitter leest nogmaals de tekst voor.

Aanvraagprocedure bijzondere roepletters radiozendamateurs

Registratiehouders kunnen via het register bijzondere identificaties aanvragen.

Dit geldt niet voor bijzondere identificaties die voor een periode van maximaal één jaar kunnen worden gereserveerd ten behoeve van georganiseerde radiowedstrijden (contesten). Deze bijzondere identificaties dienen schriftelijk bij het agentschap worden aangevraagd (Agentschap Tel-ecom, Afdeling Veiligheid).

In het geval dat een registratiehouder niet via het register een bijzondere identificatie kan aanvragen, is het altijd mogelijk een schriftelijk verzoek bij het agentschap in te dienen (Agentschap Telecom, Afdeling Veiligheid).

Voor meer details over de bijzondere identificaties, wil ik u graag verwijzen naar onze website:

http://www.agentschaptelecom.nl/bi_narles/content/assets/agentschaptelecom/Radiozendamateurs/toewijzen-radio-identificaties

4.3 Aanvraag speciale roepletters voor een continue termijn van meer dan 28 dagen.

In een vorig Amateur Overleg is dit aan de orde geweest. We hebben toen begrepen dat er voor een langere termijn dan 28 dagen wel mogelijkheden waren, maar dat dit dan schriftelijk aangevraagd moest worden vanwege beperkingen in het huidige computersysteem.

Omdat in de praktijk een aantal aanvragen toch niet gehonoreerd is voor een langere periode, vragen wij u nogmaals nader toe te lichten wat de mogelijkheden zijn en deze dan, inclusief de wijze van aanvragen, schriftelijk vast te leggen.

Agentschap: De regeling maakt een duidelijke uitzondering voor deelname aan een contest competitie onder één roepnaam. Een bijzondere identificatie kan per activiteit worden aangevraagd voor een periode van maximaal 28 dagen. Als een georganiseerde radiowedstrijd uit meerdere onderdelen die tezamen tot één klassering leiden, kan een bijzondere identificatie voor maximaal één jaar worden gereserveerd.

4.4 Registratiebewijs voor P14-roepnamen.

Om aan bepaalde experimenten deel te kunnen nemen, vragen de beheerders van het experiment vaak een bewijs dat deelname geschiedt met een geregistreerde roepnaam. Voorbeelden zijn het echolink-experiment en het

verkrijgen van toegang tot het D-Star netwerk.

Het papieren bewijs dat voor het laatst in 2002 is uitgegeven is vaak niet meer aanwezig. Is het daarom mogelijk een registratiebewijs voor P14-roepnamen uit te geven? Het liefst in dezelfde creditcard lev-out als het huidige registratiebewijs.

Agentschap: In 2008 is besloten om P14-stations geen separaat registratiebewijs in credit card lay out te verstrekken. De registratiehouder (de vereniging of de stichting) krijgt een rechtsgeldige brief met registratiebewijs in A4-formaat voor het betreffende P14-station. Dit registratiebewijs is alleen in Nederland geldig en daarom wordt er geen amateurstation licence verstrekt. Met dit registratiebewijs kan men zich registreren op een D-star netwerk.

4.5 Afdelingszenders en het antennereregister (samenvoeging met 6.1)

Wat is de procedure voor het registreren van de antenne van een afdelingsstation, indien gebruik wordt gemaakt van wisselende zendlocaties en/of wisselende operators?

Agentschap: Eind vorig jaar is een procedure vastgesteld met de VRZA en de VERON. Zij sturen beiden een brief met alle coördinaten van vaste opstelpunten van de clubstations. De opgave van de VERON heeft het agentschap in goede orde ontvangen. Bij de clubstations zonder vast opstelpunt dient te worden aangegeven, geen antenne. Ook portabele stations hoeven niet geregistreerd te worden. Clubstations die uitzenden bij registratiehouders thuis, vallen onder de antennereregistratie van die zendamateur.

Stand van zaken antennereregister: alle geregistreerde zendamateurs zijn nogmaals aangeschreven. Hierna volgt binnenkort nogmaals een brief aan alle zendamateurs die nog niet gereageerd hebben en zich nog niet geregistreerd hebben in het antennereregister.

In deze komende brief zal worden aangegeven dat bij niet reageren een bestuurlijke boete zal volgen. Ook als u geen antenne hebt dient u ook actie te ondernemen en geen antenne aan te vinken in het register!

4.6 De 500 kHz experimenteervergunning. (samenvoeging met 6.2)

Wat zijn de verwachtingen rond de vrijgave van een segment rond de 500 kHz voor radiozendamateurs?

Zijn/Komen er mogelijkheden om in de periode vanaf 31 maart 2011 tot aan de verwachte vrijgave het experiment voort te zetten?

Tijdens de vergadering hebben de verenigingen zich hard gemaakt voor het nogmaals verlengen van de 500 kHz.

Agentschap: De 500 kHz experimenteervergunning is verleend onder het algemene experimenteerbeleid. Dit beleid is strikt in de vorm van limitering in tijd tot maximaal één jaar en een inhoudelijke rapportageverplichting. Verder dient uit de aanvraag te blijken dat nieuwe zaken onderzocht zullen worden. Op grond hiervan is de 500 kHz vergunning verleend en zelfs verlengd op grond van een nieuw onderzoeksdoel (propagatie in de winter).

Dit was mede gekoppeld aan het maken van een inputdocument met de onderzoeksresultaten ten behoeve van de komende WRC.

De experimenteerperiode is bijna afgerond. Er is al een inputdocument voor de WRC gemaakt. Voor het agentschap is er dan ook geen enkele aanleiding het experiment nogmaals te verlengen.

Het document voor de WRC is gericht op het wegnemen van zorgen bij andere gebruikers van deze band. Hierin is met name de zorg omtrent gedrag van amateurs met een secundaire status en de grote kans op EMC problemen geadresseerd. De input hiervoor door de amateurs die deelnamen aan het 500 kHz experiment was hierbij heel bruikbaar. Het Agentschap spreekt haar dankbaarheid uit voor de bijdrage van de verenigingen. Wel dient de formele eindrapportage nog te worden ingediend door de beide vergunninghouders.

In de voorbereiding voor de WRC agendapunt 1.23 zijn er nu nog 3 mogelijkheden over, dit zijn de zogenaamde methodes.

Methode A: A secondary allocation of up to 15 kHz to the ARS on a worldwide basis between 472 kHz and 487 kHz.

Methode B: Two non-contiguous worldwide secondary allocations to the ARS at 461-469 kHz and 471-478 kHz, totalling 15 kHz.

Methode C: No change. Hierbij blijft alles bij het oude en komt er dus geen toewijzing voor radiozendamateurs.

Binnen CEPT-verband wordt naar de mogelijkheid gezocht van een draft ECP in de frequentierange 472 - 487 kHz.

De band 501 - 504 kHz valt in de toekomst dus in de exclusieve Maritiem Mobiele band.

4.7 Vrijgeven van frequenties voor radiozendamateurs in de 70 MHz band.

De verenigingen zijn op de hoogte van het schrijven van Defensie onder referentie 852010 040 640.

Welke ingangsdatum is in beeld voor het vrijgeven van frequenties in de 70 MHz band?

Welke bandgrenswaarden zijn hierbij van toepassing?

Welke vermogenslimiet is hierbij van kracht? We maken het AT erop attent dat Defensie gewag maakt van een maximaal toegestaan vermogen van 120 watt EIRP. Gezien de verdere context van de brief, vragen wij ons af of hier niet 120 watt zendvermogen wordt bedoeld?

Agentschap: Het voornemen om het NFP op een aantal punten te wijzigen is in openbare consultatie gebracht. De brief van het ministerie van Defensie is een reactie in het kader van deze consultatie. Ook kunt u hier lezen dat de voorgenomen bandgrenzen 70,0 - 70,5 MHz zijn. Verder is er nu overeenstemming over een voorgenomen uitgangsvermogen van 50 watt. Na vaststelling van het NFP dient ook de onderliggende Regeling gebruik frequentieruimte zonder vergunning 2008 aangepast te worden. Deze regeling dient genoteerd te worden bij de EU. Dit betekent o.a. dat er een zogenaamde stand-still periode van 3 maanden van toepassing is. Het agentschap spreekt de verwachting uit dat de band op zijn vroegst in het najaar van 2011 beschikbaar komt. Dit geldt ook voor de 500 kHz band.

4.8 PLC-problematiek.

Voorzitter citeert de volgende tekst van de heer J.P. van Assche van het agentschap:

Power line Communicatie (PLC) modems zijn modems die communicatie over de lijnen van het laagspanningsnet verzorgen. Communicatie over het laagspanningsnet gaat gepaard met ongewenste storemissies, omdat het laagspanningsnet niet is ontworpen voor hoogfrequente communicatie. CENELEC TC210-WG11 heeft de taak om een Europese geharmoniseerde EMC-norm te ontwikkelen voor Power Line Communicatie producten.

PLC-normen

Op 10 en 11 februari was er een derde bijeenkomst van deze WG11 in Brussel. Er wordt gewerkt aan twee delen. Eén deel gaat over 'in-house' PLC-producten en een deel over zogenaamde 'access' PLC-producten. Het eerste deel is momenteel in publieke consultatie. Vanuit Nederland zal hierop door het nationale normalisatie comité "NEC EMC" worden gereageerd (Defensie is ook lid). Het agentschap faciliteert hierin en heeft hiervoor op 10 maart een NEC-EMC bijeenkomst georganiseerd in haar kantoor te Amersfoort. Om een goed beeld te krijgen van het 'effect' van de nieuwe PLC-norm worden momenteel door AT (conform deze norm) metingen uitgevoerd aan verschillende PLC-modems.

Een alternatief plan voor PLC "plan B"

Het agentschap is al enige tijd aan het peilen of een zogenaamd "plan B" voor PLC draagvlak heeft onder de stakeholders. Plan B is een alternatief op het regelen van PLC via EMC-normen. Bij plan B worden PLC-emissies toegestaan in een nog te creëren vergunningsvrije "ISM"-band in het frequentiegebied van 30 MHz tot 80 MHz. Hierbij is het de bedoeling dat de HF-band wordt ontzien vanwege de politieke noodzaak HF te beschermen.

Het agentschap heeft op 3 februari hierover een gesprek gehad met Defensie, Nedap en de VERON. Al deze partijen vonden het zeer de moeite waard dit plan verder te onderzoeken.

Ook onder de aanwezigen bij de CENELEC meeting waren alleen positieve geluiden te horen.

Plan B wordt gezien als een goede midden/lange termijn oplossing voor PLC. Als het lukt een ISM-band voor PLC te creëren dan zal PLC op termijn op een gecontroleerde wijze kunnen migreren naar een frequentie allocatie tussen de 30 MHz en 80 MHz. Het creëren van de ISM-band is een spectrummanagement aangelegenheid en valt daarmee buiten het EMC-richtlijn regime en is een taak voor de overheden en EC (in samenwerking met de ECC). In de CENELEC groep is Jean-Paul van Assche (Agentschap Telecom) gevraagd "taskleader" te zijn van deze groep die het plan verder gaat uitwerken en de uitkomst daarvan zal rapporteren op de volgende CENELEC-vergadering.

EMC-commissie: In de laatste periode zijn 5 PLC-klachten ontvangen. De verenigingen maken zich zorgen over de al in omloop zijnde PLC-modems. De tot nu toe door het agentschap geteste apparaten voldoen niet aan de huidige (generieke) norm. Tot wat voor actie leidt dit? De heer van Duijvenvoorde zal dit bij de afdeling Toezicht uitzetten (**AP Agentschap Telecom AO-83-01**).

4.9 Verlenging van vergunningen conform beleidsnotitie onbemand frequentiegebruik radiozendamateurs

Een vergunning voor een onbemand experiment is in principe voor 3 jaar geldig. Na afloop is een ander aan de beurt. Indien er geen ander zich aandient, kan een experiment worden verlengd. De tekst uit de beleidsnotitie luidt als volgt:

De Looptijd van de vergunning

Een vergunning wordt verleend voor een termijn van drie jaar, tenzij de aanvrager een kortere termijn wenst. Een vergunning kan worden verlengd, tenzij er binnen een periode van twaalf tot zes maanden voor de aflooptdatum van de bestaande vergunning een aanvraag van een andere radiozendamateur is ontvangen voor een vergunning waarbij dezelfde frequentieruimte in hetzelfde gebied zal worden gebruikt en deze aanvraag kan worden gehonoreerd.

Indien gedurende de genoemde termijn geen aanvragen zijn ontvangen kan de vergunning op schriftelijk verzoek van de bestaande houder worden verlengd met een termijn van maximaal drie jaar. Dit verzoek tot verlenging kan gedurende zes maanden voor de aflooptdatum van de vergunning worden ingediend. Einde citaat.

Voor de duidelijkheid, de contactmomenten tussen het agentschap en de vergunninghouder. Indien er zich geen andere gegadigde meldt, hoort de vergunninghouder niets en als hij zelf niets doet verloopt de vergunning. Indien in de 12 tot 6 maanden voor het verlopen van de vergunning zich een nieuwe gegadigde meldt bij het agentschap, dan wordt de zittende vergunninghouder hiervan zo snel mogelijk schriftelijk op de hoogte gesteld. De nieuwe gegadigde wordt schriftelijk geïnformeerd of zijn aanvraag correct is en zo ja, in behandeling genomen wordt.

Het agentschap zal een nieuwe tekst opstellen die de verenigingen kunnen publiceren. **(AP Agentschap Telecom AO-83-02)**

De heer Goossen deelt mee dat de Digitale Werkgroep Nederland er erg blij mee is dat zij nu ook een kans krijgen. Als voorbeeld wordt genoemd een repeater met zowel digitale als analoge mode.

5. Bespreken vorig verslag en actiepuntenlijst

80-01 brief bakenprocedure ontvangen. Dit voorstel is afgewezen door het agentschap. Zie de brief van 11 februari 2011 die aan de verenigingen is verzonden.

82-01 EMC-commissie: Hoe gaat het agentschap om met PLC-klachten? Gebeurt dit op basis van ECC 09-02?

Ja, inderdaad, het agentschap acteert bij PLC-klachten op basis van ECC Recommendation 09-02.

82-01 Wat is de status van de regeling storingsklachten?

De publicatiedatum van de nieuwe regeling storingsmeldingen was 18

oktober 2009. (nr. WJZ/9182058, houdende regels voor het behandelen van meldingen over storing in uitrusting (Regeling storingsmeldingen)).

De status is dat de regeling storingsmeldingen van kracht is.

Zie:

http://wetten.overheid.nl/BWBR0026550/geldigheidsdatum_15-12-2010

6. Agentschap Telecom:

6.1. **Status Antenneregister** (zie 4.5)

6.2. **500 kHz status van het experiment (door verlenging actueel)** (zie 4.6)

6.3. **Mogelijke wijziging NFP: 70 MHz en 500 kHz (toelichting procedure)** (zie 4.7)

6.4. CW-examen BIPT

Agentschap: Er is recentelijk veel externe communicatie ontvangen over dit onderwerp. Voorzitter leest het artikel voor uit CQ-PA van februari 2011. Vinden de verenigingen dat er een probleem is met betrekking tot de door het agentschap voorgestelde oplossing tijdens het laatste AO?

De verenigingen zien geen probleem. Mogelijk is de verstrekking van een HAREC-certificaat door BIPT een probleem. Het agentschap neemt genoeg met een gewaarmerkt document afgegeven door BIPT.

Verenigingen zullen dit nader onderzoeken. **(AP verenigingen 83-03)**

7. Onderwerpen uit internationale gremia

Agentschap: Intentie om de amateurregelgeving in het gehele koninkrijk gelijk te krijgen. Dit zal minimaal een jaar gaan duren. De IARU streeft ernaar om de Novice regelingen in alle landen harmoniseren.

VERON neemt deel aan de IARU-R1 vergadering. Het agentschap is ook uitgenodigd, maar ziet om budgettaire redenen af van deelname. VERON betreurt dat het agentschap niet zal deelnemen. De VRZA sluit zich daarbij aan.

8. Ontwikkelingen in de amateurwereld

Agentschap: Kunnen de verenigingen een overzicht geven van de jaarlijkse evenementen. (Verenigingen zullen een overzicht sturen **(AP 83-04)**)

De beide verenigingen geven aan verdere samenwerkingsverbanden te zoeken.

9. Rondvraag

Sjoerd Ypma wijst op de tabel in het tijdens de vergadering uitgereikte document "Gebruikersbepalingen amateurfrequentiegebruik" versie 3.1.

Daarin is, mogelijk ten onrechte, verzuimd om aan te geven dat contesten in de 18 MHz- en 24 MHz-band, conform IARU-richtlijnen niet zijn toegestaan.

Voorzitter bedankt Jan Janssen voor de jarenlange constructieve samenwerking met het agentschap en wenst hem succes met toekomstige uitdagingen.

10. Volgend overleg

12 oktober 2011

11. Sluiting

Voorzitter bedankt de deelnemers en wenst hen een goede thuisreis.

83-01	Welke actie onderneemt het agentschap tegen nieuw op de markt komende PLC-modems die niet aan de generieke norm voldoen?	AT	Zo snel als mogelijk
83-02	Verduidelijken van de tekst in de beleidsnotitie: Verlenging van vergunningen conform beleidsnotitie onbemand frequentiegebruik radiozendamateurs	AT	Zo snel als mogelijk
83-03	CW-aantekening op NL-registratie. De verenigingen zoeken nader uit wat of hoe de BIPT het benodigde <u>gewaarmerkte document afgeeft</u> .	VERON VRZA	Zo snel als mogelijk
83-04	De verenigingen sturen AT een overzicht van hun jaarlijkse evenementen	VERON VRZA	Zo snel als mogelijk